

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, mob. tel. +370 682 92653, el. p. aaa@gamta.lt, <https://aaa.lrv.lt/>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutui
el. p. info@corpi.lt

Į 2023-12-18 Nr. S23-256

UAB „Pagėgių vėjas“
el. p. info@renerga.lt

Adresatams pagal sąrašą

SPRENDIMAS
DĖL VĖJO ELEKTRINIŲ PARKO ĮRENGIMO PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖJE
POVEIKIO APLINKAI

2024-01-

Nr. (30-2)-A4E-

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (juridinio asmens pavadinimas, fizinis asmuo, adresas, tel.).

UAB „Pagėgių vėjas“, Vykinto g. 14, LT-08117 Vilnius, tel. +370 639 89298, el. p. info@renerga.lt.

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas (juridinio asmens pavadinimas, fizinis asmuo, adresas, tel.).

VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas, V. Berbomo g. 10-201, LT-92221, Klaipėda, tel. +370 46 390818, el. p. info@corpi.lt, www.corpi.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas, poveikio aplinkai vertinimo atlikimo teisinis pagrindas pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalį, nurodant Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 priedo punktą(-us) ir (arba) nurodant atsakingos institucijos priimtą atrankos išvadą, kad privalomas poveikio aplinkai vertinimas (data, rašto Nr.) arba saugomų teritorijų institucijos reikšmingumo išvadą, kad poveikis gali būti reikšmingas (data, rašto Nr.).

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) – vėjo elektrinių parko įrengimas Pagėgių savivaldybėje.

PŪV poveikio aplinkai vertinimas atliekamas vadovaujantis Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (redakcija galiojusi 2022-07-08–2022-11-30) (toliau – PAV įstatymas) 3 straipsnio 1 dalies 1 punktu, t. y. PŪV atitinka PAV įstatymo 1 priedo 3.6. punkto 3.6.2. papunktyje nurodytą veiklą – vėjo elektrinių statyba sausumoje, kai planuojama statyti 7 ar daugiau vėjo elektrinių ir atstumas nuo planuojamų statyti vėjo elektrinių iki pastatytų, statomų ar planuojamų statyti yra 5 km ar mažesnis (matuojant tarp stiebų centrų) arba kai šie skaičiai ir atstumo dydžiai pasiekiami, įskaitant jau pastatytas, statomas ar planuojamas statyti vėjo elektrines.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta (apskritis, savivaldybė, seniūnija; miestas, miestelis, kaimas ar viensėdis; gatvė).

Vėjo elektrines planuojama statyti Tauragės apskrities Pagėgių savivaldybės Natkiškių sen. (Kuturių k.), Pagėgių sen. (Vėlaičių k., Vydučiaių k., Bajėnų k., Piktupėnų k., Užbalių k., Gudų k., Vidgirių k., Strepeikių k., Birštoniškių k.), Lumpėnų sen. (Trakininkų k., Sodėnų k.), Vilkyškių sen. (Vilkyškiai, Vartūliškių k.).

Pagal Pagėgių savivaldybės tarybos 2015-11-26 sprendimu Nr. T1-217 patvirtinto „Pagėgių savivaldybės teritorijos vėjo jėginių parkų išdėstymo specialiojo plano“ sprendinius, teritorija, kurioje numatoma vėjo elektrinių parko statyba, patenka į specialiojo plano sprendiniais parinktas vėjo energetikai plėtoti išskirtas zonas A1, A2, A3; B1, B2, B3 ir C1, C2, C3.

5. Planuojamos ūkinės veiklos aprašymas (pagrindiniai techniniai ir ekonominiai rodikliai, svarstytos alternatyvos ir pan.).

Planuojama pastatyti ir eksploatuoti 20 vėjo elektrinių. Bendra instaliuota vėjo elektrinių parko galia gali siekti apie 144 MW (priklausomai nuo pasirinkto vėjo elektrinių modelio galios).

Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje (toliau – ataskaita) vertinami šie vėjo elektrinių fiziniai – techniniai parametrai: vienos vėjo elektrinės nominali galia iki 8 MW, bokšto aukštis – 125 m, rotoriaus diametras iki 170 m, bendras vėjo elektrinės aukštis iki 210 m, maksimalus keliamas triukšmo lygis – 107 dBA. Vienos vėjo elektrinės įrengimui reikalingas žemės sklypo plotas gali siekti 0,3–0,5 ha.

Įgyvendinus PŪV, žemės sklypuose atsiras vėjo elektrinės su jų aptarnavimui reikalinga infrastruktūra: privažiavimo keliai, aptarnavimo aikštelės, pažeminės elektros kabelių linijos, transformatorinė pastotė. Vėjo elektrinių parke pagaminta energija požeminiais kabeliais per transformatorių pastotę bus perduodama į elektros tinklus. Vėjo elektrinės bus pajungtos į UAB „Pagėgių vėjas“ planuojamą transformatorių pastotę žemės sklype kad. Nr. 8847/0004:162 (Pagėgių sav., Birštoniškių k., Tilžės pl. 8A).

PŪV metu numatoma maksimaliai panaudoti esamus kelius, nuo kurių iki planuojamų elektrinių įrengimo vietų bus įrengti privažiavimai. Esami keliai pagal poreikį bus sustiprinti, t. y. lauko keliai be asfalto dangos bus greideriuojami, užlyginamos esamos duobės, keliai periodiškai prižiūrimi. Vietose, kur privažiavimui prie elektrinių kelių nėra, bus suprojektuotos ir įrengtos reikiamos kelio atkarpos.

Poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) metu analizuojamos šios pagrindinės alternatyvos:

- „nulinė“ alternatyva, atspindinti esamą aplinkos būklę, sąlygas ir natūralius aplinkoje vykšiančius pokyčius veiklos nevykdymo atveju;

- PŪV vystymo alternatyva: analizuojamose vėjo elektrinių įrengimo vietose statomas 20-ies vėjo elektrinių parkas.

Pagal atliktą bei nustatytą poveikį atskiriems aplinkos komponentams, taikant poveikio mažinimo priemones, PŪV organizatorius pasirinko PŪV vystymo alternatyvą, t. y. įrengti 20 vėjo elektrinių, kurių Nr. P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P10, P12, P13, P14, P15, P16, P17, P18, P19, P20, P21, P22.

PŪV teritorijos gretimybėse esančiam UAB „LT Energija“ vėjo elektrinių parkui yra atliktas poveikio aplinkai vertinimas ir Aplinkos apsaugos agentūra (toliau – Agentūra) 2021-11-03 raštu Nr. (30.2)-A4E-12561 priėmė sprendimą (toliau – Sprendimas), kad PŪV – 62 vėjo elektrinių parko įrengimas ir eksploatacija Pagėgių sav., pagal ataskaitoje išanalizuotą II alternatyvą, įvykdžius Sprendimo 6 ir 11 dalių priemones ir sąlygas, atitinka aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, gaisrinės saugos ir civilinės saugos teisės aktų reikalavimus. UAB „LT Energija“ 2023-04-18 raštu Nr. 1.15-23/34 informavo Agentūrą ir PAV subjektus, kad pagal priimtą Sprendimą planuoja statyti tik 40 vėjo elektrinių, o likusių 22 vėjo elektrinių pagal Sprendimą atsisako ir jų nestatys. Atsižvelgiant į šią informaciją, suminio poveikio analizėje vertinamos 40-ies UAB „LT Energija“ nurodytos vėjo elektrinės.

PŪV teritorijos gretimybėse taip pat yra įrengtos ir veikia 69 skirtingų modelių vėjo elektrinės, priklausančios atskiriems vėjo elektrinių parkų vystytojams: UAB „Vėjo vatas“, UAB „Amberwind“, UAB „Energogrupė“, UAB „Energoplusas“, UAB „Gintaudra“, UAB „Vėjo gūsis“, UAB „Vėjo jėginių projektai“, IĮ „Mačas“ ir kiti. Ataskaitoje atliktas suminio poveikio vertinimas su 20-ies PŪV vėjo elektrinėmis ir 111 veikiančiomis ir suplanuotomis vėjo elektrinėmis: 69-ios veikiančios vėjo elektrinės, dvi pagal priimtus poveikio visuomenės sveikatos vertinimo sprendimus, UAB „LT Energija“ suplanuotos 40 vėjo elektrinių pagal Sprendimą.

Informacija apie produkciją, energijos, žaliavų, cheminių medžiagų naudojimą

Vėjo elektrinių statybai bus naudojami sertifikuoti gaminiai, atitinkantys Europos Sąjungos reikalavimus, o žemės sklypuose atliekami tik atskirų įrenginių sumontavimas. Statybų metu bus

naudojamas specialios paskirties betonas – pamatams lieti ir plieno strypai. Suformavus pamatus, ant jų bus montuojami elektrinių bokštai. Toliau montuojamos kitos konstrukcijos – rotorius ir mentės surenkami ant žemės ir visa konstrukcija keliama ir pritvirtinama bokšto viršuje.

Vėjo elektrinių, kabelių bei kelių statybos darbų metu dirbanti technika (transporto priemonės, mechanizmai) naudos dyzelinį kurą. Vėjo elektrinių aptarnavimo aikštelių įrengimui, privažiavimo kelių įrengimui bus naudojamas žvyras, skalda. Esant poreikiui bus naudojamos priemonės kelių dulketumui mažinti (kelių laistymas, dulkių surišėjų naudojimas).

Informacija apie atliekų susidarymą ir tvarkymą

Vėjo elektrinių statybos metu, įrengiant aptarnavimo aikšteles, montuojant pamatus gali susidaryti nedideli kiekiai statybinių atliekų. Numatoma, kad statybvietėje statybinių atliekų laikymui pastatomi laikini 10 m³ talpos konteineriai. Visos darbų metu susidarancios statybinės atliekos rūšiuojamos ir saugomos konteineriuose iki jų išvežimo ir perdavimo atliekų tvarkytojams.

Užbaigus elektrinių eksploataciją, nedideli kiekiai mišrių statybinių atliekų susidarys elektrinių modelių demontavimo metu. Šios atliekos bus komplektuojamos į specialius konteinerius ir pagal sutartis su atliekų tvarkytojais išvežamos tolimesniam tvarkymui. Vėjo elektrinių demontavimo metu išardyta technologinė įranga bei atskiros įrangos dalys bus išvežami pardavimui antrinėje rinkoje arba perduodamos atliekų tvarkymo įmonėms, turinčioms teisę tvarkyti tokias atliekas.

Informacija apie PŪV poveikį žemei (jos paviršius ir gelmės), dirvožemiui, vandeniui

PŪV nesąlygoja vandens naudojimo ar nuotekų susidarymo. Lietaus nuotekos nuo vėjo elektrinių aptarnavimo aikštelių nebus surenkamos, natūraliai filtruosios į gruntą.

Nuo planuojamų vėjo elektrinių iki artimiausių paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostų yra išlaikomi 32–107 m atstumai. Vėjo elektrinės Nr. P18 įrengimo vieta patenka į Piktupės upės paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos ribas, tačiau į nepatenka į paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostos ribas (iki pakrantės apsaugos juostos išlaikomas 91 m atstumas). PŪV teritorija nepatenka į potvynių grėsmės ir rizikos teritorijas.

PŪV žemės sklypuose yra įrengtos valstybei priklausancios melioracijos sistemos. Esant poreikiui, statybos metu melioracijos įrenginiai bus perkelti, nepažeidžiant jų sistemos.

PŪV teritorijoje nėra naudojamų ar detalai išžvalgytų naudingų iškasenų telkinių. Teritorijos gretimybėse slūgso parengtinai išžvalgyti Strazdapolio durpių (Nr. 662) ir Lauksargių naftos (Nr. 1935) telkiniai (artimiausia vėjo elektrinė nutolusi 800 m atstumu). Šių telkinių išteklių yra tik parengtinai išžvalgyti, nėra eksploatuojami, planuojamos vėjo elektrinės į parengtinai išžvalgytus plotus nepatenka, neigiamo poveikio naudingiesiems ištekliams nenumatoma.

Vėjo elektrinių įrengimui reikalingame plote bus nustumtas dirvožemio sluoksnis, kuris bus sandėliuojamas statybų aikštelės ribose, o užbaigus statybos darbus – panaudojamas statybos metu pažeistų teritorijų rekultivacijai.

Informacija apie PŪV poveikį orui

Įgyvendinant PŪV galimas laikinas ir lokalus oro taršos padidėjimas dėl kurą naudojančių įrenginių (žemės darbų, transportavimo, statybos ir kt. technikos) naudojimo darbų vietoje. Šis oro taršos padidėjimas bus trumpalaikis, epizodinis (tik darbų vykdymo metu) ir reikšmingo poveikio aplinkos kokybei neturės. Eksploatacijos metu stacionarių oro taršos šaltinių nebus. Laikina ir lokali oro tarša galima eksploatuojamų vėjo elektrinių aptarnavimo metu. Tokia tarša yra neženkliai ir neturės reikšmingo neigimo poveikio.

Informacija apie PŪV poveikį kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei

Kraštovaizdis, saugomos teritorijos.

Pagal vizualinę struktūrą PŪV teritorija yra nevienalytė. Pagal Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-10-02 įsakymu Nr. D1-703 „Dėl Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano patvirtinimo“ (toliau – Tvarkymo planas), kraštovaizdžio vizualinio estetinio potencialo brėžinio sprendinius, PŪV vietos patenka į V0H3-c, V1H3-d ir V2H2-d indeksais pažymėtus kraštovaizdžio vizualinės struktūros tipus. Didžiojoje teritorijos dalyje vyrauja neryški (V0) arba silpna (V1) vertikalioji sąsąjda su vyraujančių atvirų gerai

apžvelgiamų erdvių kraštovaizdžiu (H3). Pietryčių pusėje teritorijoje vyrauja vidutinė vertikalioji sąskaida (V2) (kalvotasis bei ryškių slėnių kraštovaizdis) su vyraujančių pusiau atvirų didžiąja dalimi apžvelgiamų erdvių kraštovaizdžiu (H2). Į vidutinės vertikaliosios sąskaidos atvirų ir pusiau atvirų erdvių kraštovaizdžio arealą (V2H2-d) patenka keturios (P19–P22) vėjo elektrinių įrengimo vietos. V2H2-d arealas priskiriamas AIV tipui, kuriam būdinga mažiau raiški kraštovaizdžio struktūra nei AI, AII ir BI arealams. Šio tipo kraštovaizdžiuose netaikomi griežčiausi vizualinės apsaugos reikalavimai – draudimas statyti pavienes vėjo jėgaines ir pramoninius vėjo jėgainių parkus. V2H2-d areale ir aplink jį jau pastatytos ir veikia 45 kitų vystytojų vėjo elektrinės.

Artimiausias kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškas vertingiausiuose kraštovaizdžio arealuose – Nemuno pakrantės apžvalgos vieta (prie Bitėnų baltųjų gandrų kolonijos) yra apie 6,8 km atstumu nuo artimiausios vėjo elektrinės įrengimo vietos. Nuo šio apžvalgos taško panorama į Nemuno pakrantes atsiveria priešinga planuojamam parkui kryptimi. Atsižvelgiant į tai, kad vėjo elektrinės nestatomos vertingiausiuose kraštovaizdžio arealuose ir 1,25 km (10x125 m) atstumu nuo analizuojamų vėjo elektrinių įrengimo vietų nėra kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškų, įtrauktų į Aplinkos ministro patvirtintą Vertingiausių Lietuvos kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškų sąrašą, todėl poveikis kraštovaizdžiui bus nereikšmingas. Ataskaitoje pateiktoje esamų, suplanuotų ir planuojamų vėjo elektrinių matomumo analizėje įvertintas galimas suminis vėjo elektrinių poveikis vietos kraštovaizdžiui ir nustatyta, kad vėjo elektrinės nebus matomos iš artimiausio kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taško – Nemuno pakrantės apžvalgos vietos (prie Bitėnų baltųjų gandrų kolonijos).

Kelios vėjo elektrinių įrengimo vietos patenka į Pagėgių rajono teritorijos bendrojo plano sprendiniuose išskirtas natūralaus gamtinio karkaso teritorijas: elektrinės Nr. P5, P19 ir P22 patenka į išskirtas regionines geoekologines takoskyras, o elektrinės Nr. P10, P16 ir P17 – į rajoninę migracijos koridorių (ties Vilkos–Kreivės–Piktupės upėmis). Dėl pakankamai didelių atstumų tarp vėjo elektrinių įrengimui planuojamų vietų, mažo kiekvienos elektrinės užimamo žemės ploto bei esamos žemės ūkio žemės paskirties, vėjo elektrinių parko įrengimas nepakeis esminių esamo gamtinio karkaso tinklo funkcijų.

Vėjo elektrinių parkui planuojami žemės sklypai nepatenka į saugomų ar Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų ribas ar jų buferines zonas. Nuo artimiausios vėjo elektrinių įrengimo vietos iki Rambyno regioninio parko ribos yra 1,6 km atstumas. Nuo artimiausios vėjo elektrinės iki „Natura 2000“ *Šešuvies ir Jūros upės slėniai* (PAST) ir *Jūros upė žemiau Tauragės* (BAST) – 2,4 km atstumas.

Biologinė įvairovė.

Vėjo elektrinių įrengimo vietų žemės sklypuose nėra identifikuotų saugomų rūšių buveinių ar radaviečių. PŪV teritorija didžiąja dalimi buvo tirta VENBIS projekto metu. Pagal surinktus duomenis ir VENBIS vertinimo kriterijus analizuojamoje teritorijoje yra mažai, vidutiniškai ir labai jautrių poveikio paukščiams apsektu teritorijų. Dalis planuojamų vėjo elektrinių įrengimo vietų patenka į išskirtas labai jautrias teritorijas (P12, P13, P16, P17), kuriose būtini tyrimai, kitos planuojamos vėjo elektrinės patenka vidutiniškai jautrias (P2, P3, P4, P8, P21) ar mažai jautrias teritorijas (P1, P5, P6, P19), o likusios patenka į mažai ištirtas teritorijas (P10, P14, P15, P22).

PŪV teritorijoje nuo 2020 metų atliekami perinčių ir migruojančių paukščių bei šikšnosparnių tyrimai. Buvo stebima rudeninė ir pavasarinė paukščių migracija ir perskridimai, registruojamos paukščių santalkos planuojamo parko teritorijoje, atliktos plėšriųjų paukščių lizdaviečių paieškos. Stebėjimų metu buvo registruota 15 paukščių rūšių patenkančių į Europos Sąjungos paukščių direktyvos I priedo sąrašą: baltasis gandrai, didysis baltasis garnys, pilkoji gervė, javinė lingė, juodasis peslys, jūrinis erelis, mažasis erelis rėksnys, nendrinė lingė, pievinė lingė, rudasis peslys, vapsvaėdis, dirvinis sėjikas, gaidukas, gulbė giesmininkė ir mažoji gulbė.

Didžioji dalis paukščių, tokių kaip įprasti sėjikiniai ar žvirbliniai paukščiai aplenkia vėjo elektrines ir vėjo elektrinių veikla nesukelia jiems jokių reikšmingų pasekmių. Vėjo elektrinių poveikiui jautriausi yra plėšrieji paukščiai, kurie dėl savo skrydžio ir medžioklės elgsenos gali patirti tiesioginio susidūrimo riziką. Planuojamame vėjo elektrinių parke jautrios rūšys susidūrimui su elektrinėmis gali

būti: jūrinis erelis, mažasis erelis rėksnys, nendrinė lingė, paprastasis suopis, paukštavanagis, rudasis peslys ir tūbuotasis suopis. Daugiausiai šių rūšių praskridimų fiksuota ties vėjo elektrines Nr. P21, P20, P2. Vėjo elektrinė P22 patenka į plėšriųjų paukščių lizdų poveikio zoną – jūrinio erelio lizdinę teritoriją, todėl dėl susidūrimo rizikos šiai vėjo elektrinei reikės taikyti poveikio mažinimo priemones.

2023 m. Pagėgių sav. planuojamo VE parko teritorijoje šikšnosparnių veisimosi metu vykdytų apskaitų metu iš viso buvo užfiksuota 12 šikšnosparnių rūšių. Teritorijoje vyravo vėlyvieji šikšniai, rudieji nakvišos, šiauriniai šikšniai ir mažieji nakvišos. PŪV teritorija yra sąlyginiai maži apgyvendinta, čia vyrauja žemės ūkio naudmenos, kuriose auginamos monokultūros: rapsai, įvairios javų rūšys, ankštiniai ir kt. Tokios buveinės nėra labai patrauklios šikšnosparniams dėl sumažėjusios vabzdžių įvairovės.

Atliktais tyrimais nustatyta, kad prie vėjo elektrinės Nr. P14 gali būti didesnis šikšnosparnių aktyvumas, nes yra kanalų sistema ir šikšnosparniai gali atskristi maitintis iš gretimai esančio Piktupėnų kaimo. Įvertinus visas vėjo elektrines pagal jų išsidėstymą kraštovaizdžio elementų atžvilgiu ir stebėto šikšnosparnių aktyvumo greta jų, numatoma vėjo elektrinėms Nr. P2, P14 ir P22 taikyti poveikio mažinimo priemones: instaliuoti SMART („Song Meter with Analysis and Remote Transfer system“) sistemą. Ši sistema leidžia realiu laiku taikyti vėjo elektrinių išjungimą kai aplinkoje nustatomas reikšmingas šikšnosparnių skaičius. Pritaikius šią priemonę nurodytose elektrinėse, esančiose skirtingose parko vietose, bei atliekant žuvusių gyvūnų monitoringą po visomis vėjo elektrinėmis parko teritorijoje bus galima saugiai užtikrinti poveikio mažinimo priemones visam parkui.

Mažiausias atstumas nuo vėjo elektrinių įrengimo vietų iki miško (miško žemės paskirties žemės) yra apie 164–321 m. Vėjo elektrinių įrengimui, požeminių elektros kabelių linijų tiesimui ar privažiavimo kelių įrengimui miško kirtimai nebus atliekami.

Vėjo elektrinių įrengimo vietos nepatenka į išskirtas Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ribas, nuo artimiausių elektrinių įrengimo vietų iki buveinių yra 165–880 m atstumas.

Informacija apie PŪV poveikį materialinėms vertybėms

Dėl planuojamos veiklos žemės paėmimas ar pastatų paėmimas nereikalingas, PŪV žemės sklypuose gyvenamųjų teritorijų plėtra planavimo dokumentais nenumatoma – žemė numatyta palikti žemės ūkiui, todėl dirbti žemę ir gauti iš jos produkciją ir tokią pat materialinę naudą bus galima ir toliau – šiuo aspektu niekas nesikeis. Su žemės savininkais vėjo elektrinių įrengimui yra/bus sudaromos žemės nuomos sutartys ir kasmet mokamas žemės nuomos mokestis.

Informacija apie PŪV poveikį nekilnojamoms kultūros vertybėms

Planuojamos vėjo elektrinių įrengimo vietos nepatenka į registruotų kultūros vertybių teritorijų ribas ar jų apsaugos zonas. Artimiausi kultūros paveldo objektai: Eisraviškių tiltas (46983) – nutolęs apie 0,64 km atstumu nuo vėjo elektrinės Nr. P8, Vidgirių turbininio vėjo malūno pastatas (17036) nutolęs apie 0,79 km atstumu nuo vėjo elektrinės Nr. P13. PŪV numatoma pakankamu atstumu nuo registruotų kultūros vertybių teritorijų, nepatenka į joms nustatytą apsaugos zonų fizinio ir vizualinio poveikio pozonius ir joms neigiamo poveikio nedarys.

Planuojamos požeminės kabelio linijos trasos atkarpa tarp vėjo elektrinių įrengimo vietų P20 ir P22 kerta Sodėnų, Šilėnų kapinyno (16313) apsaugos zonos vizualinės apsaugos pozonį. Požeminės kabelio linijos nusitiesimas netrukdytų apžvelgti kultūros paveldo objekto. Užbaigus kabelio tiesimo darbus, teritorija bus sutvarkoma, visos iškasos užkasamos tuo pačiu gruntu, išlyginamos. Teritorijoje galės būti vykdoma iki darbų vykdyta žemės ūkio veikla.

Informacija apie PŪV poveikį visuomenės sveikatai

Apskaičiuotas 4 x stiebo aukštis atstumas (t. y. atstumas iki Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 str. 9 punkte išvardintų pastatų ir teritorijų) yra 500 m. Šiame atstume yra identifikuoti 6 gyvenamieji namai. Esant šių pastatų savininkų prieštaravimams dėl vėjo elektrinių įrengimo P2, P6, P7 ir P13 vietose turės būti susitarta ir vystytojas turės gauti pastatų savininkų sutikimus, kurių dalis jau yra gauta. Artimiausia gyvenamoji teritorija nuo vėjo elektrinių nutolusi 286 m atstumu.

Triukšmo sklaidos modeliavimas atliktas „WindPRO“ programa. Pagal modeliavimo rezultatus, įvertinus PŪV sąveiką su gretimybėje esančiomis ir suplanuotomis vėjo elektrinėmis ir atlikus suminio

triukšmo skaičiavimus, nustatyta, kad triukšmo lygiai artimiausiose gyvenamosiose aplinkose sieks iki 44,9 dBA ir neviršys didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių dydžių, nustatytų Higienos normoje¹ ($L_{dienes} - 55$ dBA, $L_{vakaro} - 50$ dBA, $L_{nakties} - 45$ dBA). Pagal atliktą modeliavimą 45 dBA izolinija susiformuoja apie 256–330 m atstumu nuo vėjo elektrinių įrengimo vietos.

Planuojamos transformatorinės pastotės prognozuojami triukšmo rodikliai iki 45 dBA sumažėja apie 40 atstumu nuo transformatorinės pastotės žemės sklypo ribos. Tokiu atstumu gyvenamųjų ar visuomeninės paskirties statinių nėra.

Šešėliavimo poveikio vertinimui nėra Lietuvoje sukurtų ir patvirtintų metodikų, o leistina šešėliavimo trukmė neregamentuojama. PAV dokumentų rengėjas pasirinko Vokietijos standartų rekomenduojamą šešėliavimo ribinį lygį, t. y. maksimaliai 30 val./metus arba 30 min./dieną. Šešėliavimo sklaidos skaičiavimai buvo atlikti kompiuterine WindPro (versija 3.5) programa. Pagal atliktus šešėliavimo sklaidos skaičiavimus, įvertinus ir gretimoje aplinkoje esamas ir suplanuotas vėjo elektrines, nustatyta, kad artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje šešėliavimas gali viršyti ribinę 30 val./metus šešėlių mirgėjimo trukmę gyvenamojoje aplinkoje ir gali siekti iki 73:44 val./metus. Numatoma, kad planuojamos vėjo elektrinės bus statomos su automatine šešėliavimo mažinimo priemone – šešėliavimo reguliavimo „*shadow shut-down*“ sistema. Ši sistema intensyviausios saulės valandomis stabdys vėjo elektrinių sukimąsi ir leis eliminuoti šešėlių mirgėjimą gyvenamųjų sodybų teritorijose. Su šia priemone šešėliavimo trukmė gyvenamojoje aplinkoje sieks iki 24:55 val./metus ir neviršys ribinės 30 val. per metus. Šešėliavimo mažinimo priemonės bus įrengtos vėjo elektrinėse Nr. P1, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P10, P12, P13, P15, P16, P17, P18, P19, P21.

Informacija apie PŪV riziką dėl ekstremaliųjų įvykių ir situacijų

Saugus atstumas vėjo elektrinės griūties atveju sudarytų iki 252 m. Į tokias saugos zonas nepatenka artimiausios sodybos. Vėjo elektrinės statybos ir projektavimo metu bus statomos ir eksploatuojamos žinomų gamintojų vėjo elektrinės, kurios testuotos įvairiomis klimato ir tektoninio aktyvumo sąlygomis. Gaisro ir kitų ekstremaliųjų situacijų galimybei išvengti bus taikomos šios rizikos valdymo priemonės: atliekami žvalgybiniai inžineriniai geologiniai tyrimai; kiekvienoje vėjo elektrinėje bus sumontuotos automatinio valdymo, automatinio stabdymo, apsaugos nuo žaibo, signalinė apšvietimo sistemos ir kt.

6. Priemonių, numatomam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo padariniams likviduoti. Pateikiamas šių priemonių aprašymas, nurodant kokiam planuojamame ūkinės veiklos etape jos bus numatytos ir įgyvendintos (pvz., statybą leidžiančio dokumento, leidimo naudoti žemės gelmių išteklius arba ertmes, taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo, taršos leidimo ar kitų įstatymuose nurodytų leidimų išdavimo etape, veiklos vykdymo etape, veiklos nutraukimo etape).

6.1. Iki veiklos vykdymo pradžios:

6.1.1. Siekiant sumažinti galimą kabelių tiesimo per vandens telkinius poveikį paviršiniams vandens telkiniams, kabelio linijos kertančios K-2, Kreivės, Lumpės, Vilkos, P-2, Piktupės, V-4, V-6 upes, bus tiesiamos prastūmimo būdu, t. y. upių ir upelių vaga nebus pažeidžiama kasant atviru būdu. Kabelio linijos atkarpos, einančios lygiagrečiai paviršinio vandens telkiniams, bus tiesiamos atsitraukiant už pakrančių apsaugos juostos ribos.

6.1.2. Vėjo elektrinių statybos darbų aikštelės bus suprojektuotos taip, kad statybos darbų zona ir statybos aikštelių ribos nepatektų į paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostos ribas.

6.1.3. Vėjo elektrinių įrengimo darbai nebus vykdomi pavasarinės migracijos metu, t. y. kovo–balandžio mėn. Tikslinga tokius darbus vykdyti kiek galima trumpesnę laikotarpį, kad sumažinti vietinių perinčių paukščių trikdymą. Jeigu statybos procese reikėtų darbus vykdyti šiuo periodu, darbai bus vykdomi tik gavus ornitologų išvadą apie poveikio migruojantiems paukščiams nebuvimą.

¹ Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ (toliau – Higienos norma).

6.1.4. Vėjo elektrinių įrengimo metu nenusausinamas Piktupės slėnis ir leidžiama ten formuoti pavasario potvyniams, paliekant svarbią vietą migruojantiems vandens paukščiams tiek statybų, tiek vėjo elektrinių parko veiklos metu.

6.1.5. Pridedama prie retų ir jautrių vėjo elektrinių poveikiui paukščių rūšių išsaugojimo vykdant jų monitoringą ir stebėseną nuotolinėmis telemetrinėmis priemonėmis. Gretimoje ir PŪV aplinkoje perintiems jautriems vėjo elektrinių poveikiui paukščiams uždedami 2 (priklausomai nuo gretimai perinčių paukščių porų skaičius) telemetriniai įrenginiai (siųstuvai) ir stebimas jautrių rūšių judėjimas, naudojamos teritorijos PŪV vietoje prieš statybas ir po vėjo elektrinių statybos darbų. Taip surenkamos žinios apie kylančių konfliktų dėl veiklos valdymus ir sukauptos žinios pritaikomos praktiškai mažinant poveikį jautrioms vėjo elektrinių poveikiui paukščių rūšims. Darbus vykdys patyrę ornitologai, turintys patirties plėšriųjų paukščių ženklinime ir duomenų analizėje.

6.1.6. Vėjo elektrinių, privažiavimo kelių ar kabelių įrengimo metu sulaužius ar pažeidus melioracinius įrenginius, jie bus tinkamai sutvarkyti PŪV organizatoriaus lėšomis.

6.1.7. Statybos darbų etape siekiant išvengti neigiamo poveikio aplinkos orui, VE parko statybai bus naudojami tik techniškai tvarkingi automobiliai ir mechanizmai. Statybos darbų metu, siekiant sumažinti dulkelumą, statybinės atliekos bus išvežamos uždaroje transporto priemonėje, automobilių ratai prieš išvažiuojant iš statybos teritorijos bus valomi ir plaunami. Sausu oru šiltuoju metų laiku statybos etape, eksploatacijos ir eksploatacijos nutraukimo etapuose numatomas vėjo elektrinių parko privažiavimo kelių dangos drėkinimas vandeniu, dulkių surišėjų naudojimas, vietos kelių sutvarkymas.

6.1.8. Vėjo elektrinių bokštų statybos vietos, vidinių privažiavimo kelių trasos bus parinktos išsaugant teritorijoje esančius laukų miškelius, želdinių grupes. Vėjo elektrinių pajungimo kabelių linijų trasos planuojamos taip, kad nebūtų vykdomi miško kirtimai, išsaugomi nedideli laukų miškeliai ir/ar pavieniai medžiai. Miško žemės pavertinamas kitomis naudmenomis nenumatomas.

6.1.9. Numatoma, jeigu vykdant žemės kasimo darbus, įrengiant vėjo elektrines bei susijusios infrastruktūros (aikštelių, privažiavimo kelių, elektros kabelių ir kt.) įrengimo vietose būtų aptinkama archeologinių radinių, apie tai bus pranešama savivaldybės paveldosaugos padaliniui, o šis informuos Kultūros paveldo departamentą.

6.1.10. Siekiant sumažinti įtaką kraštovaizdžiui vėjo elektrinės bus dažomos šviesiomis spalvomis, speciali dažų sudėtis leis išvengti konstrukcijų blizgėjimo ir atspindžių susidarymo.

6.2. Veiklos vykdymo etape:

6.2.1. Šikšnosparnių detektoriaus, susieto su vėjo elektrinės operacine sistema (ar analoginės didelio efektyvumo sistemos pvz. SMART), įdiegimas į vėjo elektrinę Nr. P14. Esant dideliame šikšnosparnių aktyvumui vėjo elektrinė bus stabdoma jų aktyviausiu skraidymo metu (kai per minutę pasiekiamas 8 ir didesnis šikšnosparnių ultragarso signalų kiekis), veisimosi periodu nuo gegužės 15 d. iki liepos 31 d. Taip pat gali būti taikomos ir kitos alternatyvios priemonės kaip vėjo elektrinių stabdymas nuo gegužės 15 d. iki liepos 31 d. naktimis, kai vėjo greitis mažesnis nei 6 m/s, nelyja ir nėra rūko, ir temperatūra didesnė nei 10 °C. Po visomis kitomis veikiančiomis vėjo elektrinėmis bus atliekamas žuvusių gyvūnų tyrimas ir pagal jo rezultatus bus vertinamas reikšmingas poveikis, ir jei toks poveikis bus nustatytas, bus taikomos su Agentūra suderintos priemonės poveikiui mažinti. Priemonė taikoma nuo pat vėjo elektrinės eksploatacijos pradžios.

6.2.2. Siekiant sumažinti galimas šikšnosparnių žūtis, numatomas konkrečių 3 vėjo elektrinių: P2, P14 ir P22 veiklos ribojimas šikšnosparnių rudeninės migracijos intensyviu periodu (rugpjūčio 1 d. – rugsėjo 10 d.) naudojant specialią įrangą, kuri fiksuoja šikšnosparnių aktyvumą ir šiam pasiekus nustatytą ribą numatytam laikui stabdo konkrečios vėjo elektrinės veiklą (pvz. „Song Meter with Analysis and Remote Transfer (SMART) system“ (Wildlife Acoustics)). Riba, kada stabdoma vėjo elektrinės veikla, pasiekama – 8 praskridimai ir daugiau per minutę. Arba galima taikyti analogišką efektyvumą turinčią priemonę: elektrinės veiklos pradžios minimalaus vėjo greičio (kuris daugumoje vėjo elektrinių modelių yra 3,5 m/s) didinimas iki 6 m/s, taikant šią priemonę nuo saulės nusileidimo iki patekėjimo. Poveikio mažinimo priemonės galės būti koreguojamos pagal iki statybinio ir/arba eksploatacijos metu vykdomo poveikio monitoringo rezultatus, t. y. ties planuojamomis vėjo elektrinės

įrengimo vietomis atlikus migruojančių šikšnosparnių tyrimus ir nustatčius, kad aplinka nėra patraukli šikšnosparniams, suderinus su Agentūra, priemonė galės būti netaikoma.

6.2.3. Video sistemos su technologinėmis galimybėmis identifikuoti skrendančius plėšriuosius paukščius įdiegimas vėjo elektrinėje Nr. P22. Priemonė taikoma nuo pat vėjo elektrinės eksploatacijos pradžios. Video sistemos identifikuoja skrendančius plėšriuosius paukščius ir pagal poreikį vėjo elektrinės veikla turi būti sustabdyta, kol plėšrieji paukščiai praskrenda pro pavojingą vėjo elektrinės veikimo zoną.

6.2.4. Numatoma paruošti ir suderinti paukščių ir šikšnosparnių monitoringo programą vėjo elektrinių parko poveikiui migruojantiems, perintiems paukščiams ir besiveisiantiems, migruojantiems šikšnosparniams įvertinti. Bus atliekamas žūvančių paukščių ir šikšnosparnių monitoringas po visomis vėjo elektrinėmis, siekiant nustatyti konkrečių elektrinių galimo poveikio reikšmingumą ir pasiūlyti efektyviausias priemones, leidžiančias poveikį sumažinti ar net jo išvengti.

6.2.5. Nustačius reikšmingą neigiamą poveikį, kuris kilo dėl pasikeitusių aplinkybių ir todėl nebuvo galima numatyti PAV metu, imtis poveikį mažinančių priemonių, parenkant jas atsižvelgus į daromo poveikio priežastis, pobūdį ir mastą. Nustačius tokį reikšmingą poveikį jį darančios vėjo elektrinės sustabdomos poveikio darymo metu, iki kol nepradedamos taikyti su Agentūra ir Valstybine saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos suderintos naujos ar papildomos poveikio mažinimo priemonės. Pradėjus taikyti naujas ar papildomas poveikio mažinimo priemones turi būti stebimas ir vertinamas jų veiksmingumas, kol nebus įsitikinta, kad pritaikytos priemonės reikšmingam poveikiui išvengti yra veiksmingos. Jei poveikis išlieka reikšmingas net ir su visomis išbandytais poveikio mažinimo priemonėmis, vėjo elektrinės negali būti eksploatuojamos laikotarpiu, kada jos gali daryti reikšmingą poveikį biologinei įvairovei.

6.2.6. Monitoringo metu nustatčius neigiamą poveikį, taikomos poveikio mažinimo priemonės, kaip pvz., inovatyvūs paukščių video registratoriai ar video kameros, atpažįstančios plėšriuosius paukščius ir per vėjo elektrinių operacinę sistemą galinčios išjungti vėjo elektrines.

6.2.7. Jei bus nustatytas reikšmingas poveikis žąsims, sėjikiniams ar kitiems paukščiams pagal poveikio sezoną (pvz., pavasarinė migracija, rudeninė migracija), vėjo elektrinėse bus įdiegtos poveikio mažinimo priemonės – video registratoriai, galintys įvertinti aktyvią migraciją ir stabdyti vėjo elektrines intensyviausiu paukščių migracijos laikotarpiu.

6.2.8. Identifikuoti visi galimi plėšriųjų paukščių, kolonijomis perinčių paukščių lizdai 2 km atstumu nuo planuojamo vėjo elektrinių parko ir registruotas perėjimo bei jauniklių užaugimo sėkmingumas per visą vėjo elektrinių parko veikimo laikotarpį. Identifikacija bus vykdoma monitoringo vykdymo laikotarpiu (kuris bus suderintas su Agentūra terminais), 3 metai po vėjo elektrinių veiklos pradžios ir vėliau kas 3 metai visą vėjo elektrinių parko veikimo laikotarpį.

6.2.9. Dirbtinių perėjimo vietų įrengimas ar avarinės būklės lizdų sutvarkymas (jautrioms vėjo elektrinėms rūšims) už vėjo elektrinių parko ribų. Per 5 metus bus suremontuotos ar iškeltos 3 lizdavietės pesliams, ereliams ar suopiams (šiuo metu konkreiti paukščių rūšis nenustatoma, priklausys nuo lizdavičių būklės). Siekiant pagerinti pelėsakalių perėjimo sąlygas, numatomas 2 naujų inkilų gretimose Pagėgių, Šilutės rajonuose iškėlimas.

6.2.10. Mitybinių buveinių keitimas prie vėjo elektrinių, padarant jas mažiau patrauklias jautrioms vėjo elektrinėms paukščių ar šikšnosparnių rūšims.

6.2.11. Prisidėjimas prie mokslo tiriamųjų darbų, kurie siekia nustatyti konfliktų mažinimo galimybes tarp vėjo elektrinių bei šikšnosparnių ir paukščių (finansinis rėmimas).

6.2.12 Vėjo elektrinės Nr. P13 eksploatacijos metu, siekiant užtikrinti triukšmo lygio atitikimą Higienos normoje nustatytiems ribiniams vertėms, veiklos vykdytojas apribos vėjo elektrinės P13 triukšmingumą iki 104,5 dBA.

6.2.13. Vėjo elektrinėse Nr. P1, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P10, P12, P13, P15, P16, P17, P18, P19, P21 bus įrengiamas šešėliavimo mažinimo (šešėlio stabdymo – angl. k. shadow shut-down) mechanizmas, kurio tikslas yra sumažinti šešėlio mirgėjimą gyvenamoje aplinkoje, kad nebūtų viršijama maksimali šešėliavimo trukmė 30 val./metus (pagal Vokietijos normatyvus).

6.3. Veiklos nutraukimo etape:

6.3.1. Baigus vėjo elektrinių eksploataciją, demontuojamos vėjo elektrinės bus išardomos iki atskirų dalių ir išvežamos į saugojimo ar utilizavimo vietą, taip pat bus demontuojami vėjo elektrinių pamatai, išardoma ir rekultivuojama vėjo elektrinės aikštelė, privažiavimo iki elektrinės kelias, atstatant ankstesnę aplinkos būklę.

7. Trumpas aplinkos stebėsenos (monitoringo) priemonių aprašymas, jei taikoma.

Paukščių ir šikšnosparnių monitoringas bus vykdomas pagal poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos 2.11 skyriuje „Stebėseną (monitoringas)“ pateiktus duomenis.

8. Pateiktos poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvados (pobūdis, data, rašto Nr.).

8.1. Pagėgių savivaldybės administracija 2023-06-05 raštu Nr. R2-1288 pritarė ataskaitai ir PŪV.

8.2. Agentūra pakvietė Tauragės rajono savivaldybės administraciją dalyvauti PAV procese, kaip PAV subjektą. Tauragės rajono savivaldybės administracija 2023-06-29 raštu Nr. 19-2307 informavo, kad pastabų ir pasiūlymų dėl ataskaitos ir PŪV neturi.

8.3. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Tauragės departamentas 2023-05-25 raštu Nr. (7-11 14.3.3 Mr)2-25135 pritarė ataskaitai ir PŪV galimybėms.

8.4. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Klaipėdos priešgaisrinės gelbėjimo valdyba 2023-05-25 raštu Nr. 9.4-3-1709 /2023(11.3.135 E) ataskaitą derino ir pritarė PŪV.

8.5. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Telšių – Tauragės skyrius 2023-03-07 raštu Nr. 2TeT-83-(9.38-TeT E) ir 2023-05-23 raštu Nr. 2TeT-305-(9.38-TeT) ataskaitai pritarė.

8.6. Agentūra pakvietė Valstybinę saugomų teritorijų tarnybą prie Aplinkos ministerijos dalyvauti PAV procese, kaip PAV subjektą. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 2023-12-15 raštu Nr. V3-2505 pritarė ataskaitos kokybei ir neprieštaravo, kad būtų įgyvendinama PŪV, t. y. įrengta 20 VE (VE Nr. P: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22), kurių įrengimui gali būti pasirinktas vėjo elektrinių modelis, kurio techninės-fizinės charakteristikos atitinka ataskaitoje išanalizuoto hipotetinio maksimalių parametrų modelio fizinių-techninių charakteristikų ribas, ataskaitoje išnagrinėtoje 20 vėjo elektrinių statybos alternatyvoje numatytose vietose, laikantis ataskaitoje numatytų priemonių neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti arba kompensuoti bei paukščių ir šikšnosparnių stebėsenos (monitoringo) priemonių.

9. Visuomenės informavimas ir dalyvavimas (kur, kada, kaip informuota ir dalyvavo visuomenė, apibendrintas suinteresuotos visuomenės pasiūlymų pobūdis pagal temas).

Informacija apie viešą visuomenės supažindinimą su ataskaita paskelbta Agentūros interneto svetainėje (2023-01-30), Pagėgių savivaldybės administracijos skelbimų lentoje ir interneto svetainėje (2023-01-26), Pagėgių seniūnijos skelbimų lentoje (2023-01-30), Naktiškių seniūnijos skelbimų lentoje (2023-01-26), Vilkyškių seniūnijos skelbimų lentoje (2023-01-26), Lumpėnų seniūnijos skelbimų lentoje (2023-01-27), Pagėgių krašto laikraštyje „Gėgė“ (2023-01-27), PAV dokumentų rengėjo VšĮ „Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas“ interneto svetainėje <http://corpi.lt/> (2023-01-26).

Viešas visuomenės supažindinimas su ataskaita vyko 2023-02-28 16:00 val. Pagėgių savivaldybės administracijos patalpose ir internetinės vaizdo transliacijos būdu.

Iki viešo susirinkimo pradžios suinteresuotos visuomenės pasiūlymų raštu (faksu, paštu arba el. paštu) gauta nebuvo. Per vieną valandą nuo susirinkimo pradžios nė vienas visuomenės atstovai į susirinkimą neatvyko, per nuotolį neprisijungė.

Agentūra savo interneto svetainėje aaa.lrv.lt visuomenei apie gautą ataskaitą paskelbė 2023-06-08. Per nustatytą terminą Agentūra iš suinteresuotos visuomenės pasiūlymų dėl ataskaitos ir PŪV poveikio aplinkai negavo.

10. Tarpvalstybinės konsultacijos (kur, kada, kaip vyko tarpvalstybinės konsultacijos, gautų pasiūlymų pobūdis).

Nuo artimiausios vėjo elektrinės įrengimo vietos iki valstybinės sienos su Rusija (Kaliningrado sritis) yra 5,3 km atstumas, su Lenkija – 88 km atstumas. PŪV teritorija yra pakankamai nutolusi nuo kitų šalių teritorijų, todėl tarpvalstybinis poveikis nenumatomas.

11. Planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo sąlygos, susijusios su atliktu poveikio aplinkai vertinimu:

11.1. Iki veiklos vykdymo pradžios:

11.1.1. Rengiant statybos projektą, pasirinkus konkretų vėjo elektrinių modelį, kurio techninės-fizinės charakteristikos neatitinka ataskaitoje išanalizuoto maksimalių parametrų modelio fizinių-techninių charakteristikų ribų, atlikti pakartotinus triukšmo ir šešėliavimo skaičiavimus ir atitinkamai pagal naujus skaičiavimus patikslinti siūlomas PŪV mažinimo priemonės.

11.2. Veiklos vykdymo etape:

11.2.1. PŪV užsakovas privalo savo lėšomis įgyvendinti ir vykdyti ataskaitoje ir šio sprendimo 6 punkte numatytas priemones neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo pasekmėms likviduoti.

11.2.2. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už ataskaitoje pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

11.2.3. Vykdamas PŪV turi būti užtikrinta, kad nebus viršijami Higienos normoje nustatyti triukšmo ribiniai dydžiai. Jei nustatyti triukšmo ribiniai dydžiai būtų viršijami, turi būti numatytos reikšmingo neigiamo poveikio išvengimo, sumažinimo ir/ar kompensavimo priemonės.

11.2.4. Jei poveikis biologinei įvairovei išlieka reikšmingas ir po visų papildomų poveikio mažinimo priemonių įdiegimo, vėjo elektrinė negali būti eksploatuojama laikotarpiu, kada ji gali daryti reikšmingą poveikį biologinei įvairovei. Taip pat, nustačius reikšmingą poveikį, vėjo elektrinė negali būti eksploatuojama kol neįdiegiamos numatytos poveikio mažinimo priemonės.

11.2.5. Paukščių ir šikšnosparnių monitoringą vykdyti pagal su Agentūra suderintą paukščių ir šikšnosparnių monitoringo programą.

11.2.6. Veikla turi būti vykdoma vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis, Miškų įstatymo nuostatomis ir kitų teisės aktų nuostatomis.

11.2.7. Vykdamas PŪV, PAV dokumentų rengėjo pasirinktas Vokietijos standartų rekomenduojamas šešėliavimo ribinis lygis (maksimaliai 30 val./metus arba 30 min./dieną), gyvenamosiose teritorijose negali būti viršijamas. Jei šešėliavimo ribinis lygis būtų viršijamas, turi būti įgyvendintos papildomos reikšmingo neigiamo poveikio išvengimo, sumažinimo ir/ar kompensavimo priemonės.

11.3. Veiklos nutraukimo etape:

11.3.1. Nutraukus vėjo elektrinių eksploataciją, vėjo elektrinės turi būti demontuojamos, o susidariusias atliekas veiklos organizatorius turi sutvarkyti pagal tuo metu galiojančių teisės aktų reikalavimus. Vėjo elektrinių, požeminių kabelių ir privažiavimo kelių vietos turi būti rekultivuotos.

12. Motyvai, kuriais buvo remtasi priimant sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai:

12.1. Ataskaitą nagrinėję ir išvadas pateikę PAV subjektai: Pagėgių, Tauragės rajono savivaldybių administracijos, Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos teritorinis padalinys, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos teritorinis padalinys, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos teritorinis padalinys, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, pateikė teigiamas išvadas dėl ataskaitos ir PŪV poveikio aplinkai.

12.2. Vėjo elektrinių parkui planuojami žemės sklypai nepatenka į saugomų ar Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų ribas ar jų buferines zonas. Nuo artimiausios vėjo elektrinių įrengimo vietos iki Rambyno regioninio parko ribos yra 1,6 km atstumas. Nuo artimiausios vėjo elektrinės iki „Natura 2000“ Šešuvies ir Jūros upės slėniai (PAST) ir Jūros upė žemiau Tauragės (BAST) – 2,4 km atstumas. Laikantis ataskaitoje numatytų priemonių neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti arba kompensuoti, vėjo elektrinių parko poveikis Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms ir nacionalinėse saugomose teritorijose saugomoms gamtinėms vertybėms nenumatomas. PŪV numatoma žemės sklypuose, kuriuose šiuo metu vykdoma žemės ūkio veikla. PŪV metu natūralios

buveinės nebus užstatomos arba kitaip sunaikinamos, pažeidžiamos ar suskaldomos. PŪV žemės sklypai yra melioruoti, todėl vėjo elektrinių įrengimas neįtakos hidrologinio režimo pokyčių. Miškų kirtimas ar suskaldymas nenumatomas. Natūralių buveinių tipų plotas nesumažės.

12.3. Pagal šio sprendimo 6 skyriuje numatytas paukščiams ir šikšnosparniams poveikio mažinimo priemonės ir šio sprendimo 11 skyriuje nustatytas sąlygas, nenumatomas reikšmingas neigiamas poveikis paukščiams ir šikšnosparniams.

12.4. Pagal Tvarkymo plano sprendinius, PŪV nepatenka į išskirtus 27 ypač saugomo šalies vizualinio estetinio potencialo arealus ir vietas. Pagal Tvarkymo plano kraštovaizdžio vizualinį estetinį potencialą, PŪV vietos patenka į V0H3-c, V1H3-d ir V2H2-d tipo indeksais pažymėtus kraštovaizdžio vizualinės struktūros tipus. Artimiausias kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškas – Nemuno pakrantės apžvalgos vieta (prie Bitėnų baltųjų gandrų kolonijos) yra nutolęs daugiau nei 1,25 km (10x125 m) atstumu (6,8 km atstumu), todėl poveikis kraštovaizdžiui laikomas nereikšmingu. Vertinant pagal vertikalų matymo kampą, vėjo elektrinės neturės reikšmingo neigiamo vizualinio poveikio – iš artimiausio kraštovaizdžio apžvalgos taško nebus matomos didesniu nei 2,8 laipsnių kampu.

12.5. Pagal atliktus triukšmo sklaidos skaičiavimus nustatyta, kad suminis PŪV ir esamų vėjo elektrinių sukeltas triukšmo lygis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje gali siekti iki 44,9 dBA ir neviršys Higienos normoje reglamentuojamų triukšmo ribinių dydžių, todėl neigiamas poveikis visuomenės sveikatai nenumatomas.

12.6. Šešėliavimo poveikio vertinimui nėra Lietuvoje sukurtų ir patvirtintų metodikų, o leistina šešėliavimo trukmė neregamentuojama, todėl kaip leidžiamą šešėliavimo lygį PAV dokumentų rengėjas pasirinko Vokietijos standartų rekomenduojamą šešėliavimo ribinį lygį, t. y. maksimaliai 30 val./metus arba 30 min./dieną. Vertinant 20 vėjo elektrinių parko šešėliavimo trukmę pagal modeliavimo rezultatus įvertinta suminė PŪV ir esamų vėjo elektrinių šešėliavimo trukmė artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje gali viršyti ribines vertes (30 val./metus ir 30 min./dieną). Šešėliavimo mažinimui vėjo elektrinėse Nr. P1, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P10, P12, P13, P15, P16, P17, P18, P19, P21 bus taikomos šešėliavimo mažinimo priemonės. Pagal atliktą šešėliavimo analizę, pritaikius mažinimo priemones, šešėliavimo trukmė gyvenamųjų sodybų aplinkoje neviršys maksimalaus leistino skaičiaus – 30 val. per metus (pagal Vokietijos normatyvus).

12.7. PŪV veiklos metu susidariusios atliekos bus surenkamos, rūšiuojamos, laikinai laikomos, vežamos ir apdorojamos taip, kad nekeltų neigiamo poveikio visuomenės sveikatai ir aplinkai. Eksploatacijos nutraukimo metu demontuota technologinė įranga bei atskiros įrangos dalys bus išvežamos į veiklos organizatoriaus nurodytą sandėliavimo, perdirbimo vietą ar pridudami atliekų surinkimo įmonei, turinčiai teisę tvarkyti tokias atliekas.

12.8. Pagal ataskaitoje pateiktą informaciją, naudojant poveikį aplinkai mažinančias priemones ir vykdant sprendimo 11 punkte nustatytas sąlygas, PŪV įgyvendinimas nesukels reikšmingo neigiamo poveikio dirvožemiui, žemės paviršiui ir jos gelmėms, vandeniui, materialinėms vertybėms, nekilnojamosioms kultūros vertybėms, biologinei įvairovei, kraštovaizdžiui ir šių elementų tarpusavio sąveikai; PŪV sukeltų biologinių, cheminių ir fizikinių veiksnių reikšmingo neigiamo poveikio visuomenės sveikatai; reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai ir visuomenės sveikatai dėl PŪV ekstremaliųjų įvykių ir situacijų rizikos.

13. Sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai pobūdis (nurodoma, ar planuojama ūkinė veikla atitinka/neatitinka aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, gaisrinės saugos ir civilinės saugos teisės aktų reikalavimus.).

Išnagrinėjus ir įvertinus ataskaitą, suinteresuotos visuomenės pasiūlymų įvertinimą, remiantis PAV subjektų išvadomis dėl ataskaitos ir PŪV poveikio aplinkai, atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis PAV įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 2 punktu, priimamas sprendimas: UAB „Pagėgių vėjas“ PŪV – vėjo elektrinių parko (20 vėjo elektrinių) įrengimas Pagėgių savivaldybėje, įvykdžius šio

sprendimo 6 ir 11 dalių priemonės ir sąlygas, **atitinka** aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, gaisrinės saugos ir civilinės saugos teisės aktų reikalavimus.

Sprendimas dėl PŪV poveikio aplinkai yra priimtas pagal pateiktą ataskaitą, kuri paskelbta Agentūros interneto svetainėje <https://aaa.lrv.lt/> nuorodoje *Poveikio aplinkai vertinimas (PAV) > 2024 metai > 9. Informacija apie priimtus sprendimus dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai 2024 m.* ir yra šio sprendimo sudedamoji dalis.

14. Nurodoma sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai apskundimo tvarka.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos.

Direktorė

Milda Račienė

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS SPRENDIMO
DĖL VĖJO ELEKTRINIŲ PARKO ĮRENGIMO PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖJE POVEIKIO
APLINKAI ADRESATŲ SĄRAŠAS**

Pagėgių savivaldybės administracijai

Siunčiama per e. pristatymą

Tauragės rajono savivaldybės administracijai

Siunčiama per e. pristatymą

Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrai prie Sveikatos apsaugos ministerijos

Siunčiama per e. pristatymą

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos

Siunčiama per e. pristatymą

Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos

Siunčiama per e. pristatymą

Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos

Siunčiama per e. pristatymą

Kopija

Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos

Siunčiama per e. pristatymą

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Aplinkos apsaugos agentūra 188784898, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Sprendimas dėl vėjo elektrinių parko įrengimo Pagėgių savivaldybėje poveikio aplinkai
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-01-19 Nr. (30-2)-A4E-634
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Milda Račienė, Direktorius
Sertifikatas išduotas	MILDA RAČIENĖ, Aplinkos apsaugos agentūra LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-01-19 08:52:21 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2024-01-19 08:52:27 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-09 10:02:43 – 2026-05-08 10:02:43
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.75.4
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2024-01-19 09:17:53)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2024-01-19 09:17:53 DBSIS